

מלאי הסרטים דליל, המגבלות קשות – ובבתי הקולנוע לא רואים את האור

בעוד כל ענפי המשק נאבקים לחזור לפעילות, בבתי הקולנוע מאיימים כי גם כשירשו לחזור לפעילות – יישארו סגורים • בעלי סינמה סיטי: "בשגרה אנחנו מקרינים 30-40 סרטים, עכשיו יש לי פחות מעשרה; כל ההשקות נדחו" • בעלי לב: "לא בטוח שמשתלם לנו להציג למעט צופים"

עדי דברת-סורין

ענף ריכוזי וחדשדש במקום

ענף בתי הקולנוע הוא ענף ריכוזי הנשלט על ידי שלוש קבוצות גדולות שמוחזקות יחדיו 82%: תיאטראות ישראל עם ים פלאנט (26% מהשוק) ורב חן (6%), סיני (25% מה שטי עם 25% הוט סינמה עם 25% – כך עולה מסקירה של חברת הייעוץ צ'מנסקי בן שחר שנעשתה TheMarker.

הענף הראה גידול נאה במיירות בשנים האחרונות, למעט 2018, שהתאפיינה בירידה במספר הכרטיסים שנמכרו ובהכנסות הענף. לפי נתוני הולמ'ס, ב-2018 נמכרו כ-17.1 מיליון כרטיסי סינמה קולנוע – ירידה ראשונה מאז תחילת העשור – לאחרי שב-2017 נמכרו כ-18.7 מיליון כרטיסים.

הולמ'ס עדיין לא פירסם נתוני 2019, אך בצ'מנסקי בן שחר מעריכים כי מספר הכרטיסים שיש שנמכרו חודר לצמח והסתכם ב-18.5 מיליון כרטיסים. עם זאת, עדיין מדובר בירידה לעומת 2017. הפגיעה ב-2019 לעומת 2017 באה לידי ביטוי גם במספר רות בענף: לפי הערכת צ'מנסקי בן שחר, ב-2019 הסתכמו המכירות בכ-518 מיליון שקל (לעומת 479 מיליון שקל ב-2018 ו-524 מיליון שקל ב-2017). לפי נתוני האחדות בתי הקולנוע, ב-2019 נמכרו כבתי הקולנוע בישראל פחות כרטיסים מאשר ב-2017 – כ-17.3 מיליון כרטיסים ב-2019 לעומת כ-16.6 מיליון כרטיסים ב-2018 ו-18.2 מיליון כרטיסים ב-2017.

הקורונה בלמה את התאוששות

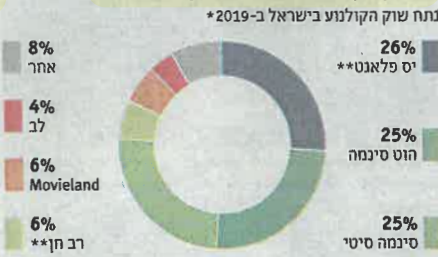

מקור: הולמ'ס

חנכ"ל לב, גיא שני: "בגרמניה, בריטניה, ארה"ב ומדינות נוספות – בתי הקולנוע קיבלו כסף מהמדינה. אנחנו, שהיינו הראשונים להיסגר, לא פוצינו עד כה"

לנו שווה לפתוח. גם כמנצב שבו לא היה אפשר למכור פופקורן, אוכל ושתיה במזנון, ייתכן שלא נפתח. ייתכן שנבחר לפתוח כדי להדגיל את הצדקן לחורה לשרה, בהנחה שהמגבלות יצטמצמו עם הזמן, אבל נצטרך לחכות ולראות מה יהיה המתנה ואם יהיו מספיק סרטים להציג. כרגע הסרט הראשון שמתוכנן לצאת הוא Tenet של האחים וורנר (ב-17 ביולי), ואחרי 'זונדר ומן', שיוקר בקולנוע החל ב-13 באוגוסט. גם מנכ"ל רשת לב, גיא שני, מברר שלא כל חורה לפעילות היא מברכת: "אם יגידו לנו לפתוח

השחקנים הגדולים של המסך הגדול

מקור: צ'מנסקי בן שחר

תמיר בן שחר, מנכ"ל צ'מנסקי בן שחר: "ייקח זמן רב עד שהציבור יחזור לקולנועים, ובלי עזרת המדינה, ייתכן שחלק מהשחקנים בענף יקרסו"

בחוצות הסרטים: "מהיר ועצבני" החדש היה צריך לצאת ביום חמישי הקרוב, ויצאתו נדחתה קים 2' בכיכובו של טום קרוו היה צריך לצאת ונרחה לסוף השנה, 'זונדר ומן' נדחה מיוני לאונגוס ועוד. לרברין, אם מתוה תחנה לפי עילות יכלול מגבלות קשות, לא מן הנמנע שיבחר להשאיר את בתי הקולנוע סגורים. "בצ'כיה חדרו לפעילות תחת מגבלות של מרווח של שורה בין השרות ושני כיסאות בין צופה לצופה. אם גם אצלנו זה יהיה המתוה, לא יהיה

האם זהו סוף הסרט של רשתות בתי הקולנוע הגדולות בארה"ב?

צופה שהאולמות באירופה ובאסיה יפתחו לכל המאוחר עד אמצע יולי. אולם לפי כל ההערכות, גם כאשר יפתחו, הצופים לא ימזדו לנוהר לקולנוע. מה שגרם לעוועד הגרול בתעשייה בתקופה זו הוא ההחלטה של אולפני וינדיסל לרקוק את הסכם האקסקלוסיביות עם בתי הקולנוע ולהפיץ את הסרט הנמשך החדש שלהם, 'סורוליס' מסביב לעולם, לצפייה בפלטפורמות וידיאויות. כמכור שלושה שבועות התברר שהסרט הכניס בארה"ב וקטנה 100 מיליון דולר – יותר מהכנסות הוט ורשת האישון בסדרה בהמשך החדשים שבהם הוקרן בקולנוע. בעקבות זאת, AMC וסינורולד הדריעו כי לא יקיימו יותר סרטים של וינדיסל אם זו לא תעמוד בחלון הבעייתיות.

אפשר לאמון לזכוש אותה ממזיד מצאיה, ועדיין נראה שעדיף לה להשקיע באולפן או בשירותי סט דיגיטל ממוסד פרסומות. סינורולד, רשת בתי הקולנוע השנייה בגודלה בארה"ב, שבשליטת משפחת גרידנונג, נראתה גם היא על סף קריסה באמצע מארס, לאחר שמנייתה צנחה בכ-75% מנחלת השנה. הדחת, שכוללת גם את ים פלאנט הישראלית, סובלת מחוב פיננסי גדול ואין לה כרגע הכנסות, והחלטה שלה בתי חילת השנה לזכוש את רשת בתי הקולנוע הגדולה בקנדה פגעה באמון המשקיעים. למרות זאת, באמצע אפריל שבה המניה שלה לפעול, לאחר שחלה במגעים עם בנקים במטרה לחלץ את עצמה ממספר הגדולות ותחבה את שבר המנהלים ואת הדיווידנד לבעלי המניות. כעת היא

גם האחרונות, ככל שיותר להיטים גדולים מופים קים ומופצים על ידי חברות כמו נספליקס, אמר ל'אנדרווד' האגליס דניאל ראשיד מגלובל ראטה. ולמרות זאת, חברות סטרימינג נאבקות על כך שתזוכין שלהן גייע לאולמות הקולנוע, ואלה וורו שים עצום שלושה חודשים של הקרנה אקסקלוסיבית, בהם אסור להפיץ את הסרטים בפלטפורמות אחרות. אם אמון תרכוש את AMC היא תוכל לבני ברכישת רשת בתי קולנוע פרטים. הקודנה גרמה לבעיית נזילות בתעשייה, אמר ראשיד. באפריל גייסה AMC אנ"ח 500-מיליון דולר כדי לצלח את המסבר. נכון ל-13 במאי, שוק השוק שלה הגיע ל-479.5 מיליון דולר בלבד. "זה

בזמן שבכל הענפים במשק נאבקים בעלי העסקים לחזור לפעילות, בבתי הקולנוע האולמות הגדולים כבר מאז אמצע מארס, והממשלה עדיין לא הציגה מעמד עילות. התייתרות החורה של גורם ממשלתי היה המדינה של שרת התרבות היצאת מידי רב כי בתי הקולנוע והתיאטראות ייתרו בוחרנה החל באמצע יוני, תחת מגבלות.

בניגוד לבעלי עסקים בתחומים אחרים, בבתי הקולנוע לא מנסים לשכנע את המדינה שתאשר להם לחזור לפעילות מיידית, ומח' כיים כסבלנות להצטנו של מתוה מסודר. יתרה מכך, אומרים כביי רים בענף ל-TheMarker, "גם כשהממשלה תאשר לנו לפתוח, בתי הקולנוע ככל הנראה יישארו סגורים ביומננו".

בבתי הקולנוע טוענים כי הפעלתם כמתוכננת ומגבלות, כפי שמסתמן במתוה המתנכש, צפויה להיות הפסרית עכורם. לפיהם, מתוה שכה יפגע בש' לוש הרגליים שליוו עזרת רווחיות הענף: מספר הצופים, מכירת מוון ומשקאות ופרסום – ענף שסכל מפגיעה דרמטית מאז תחילת המשבר.

בבתי הקולנוע במוסיעים וטוענים כי למרבית השחקנים בתחום אין אינטרס שוענף יח' וור לפעילות בזמן הקרוב, שכן

מימין: טום קרוז ב"אהבה בשחקים 2: מאוריק"; גל גדות ב"זונדר וומן 1984"; ווין דיזל ונטלי עמנואל ב"חהיר ועצבני 9". הקרנת הסרטים בישראל נדחתה בכמה חודשים לפחות, ובתלקם אף בשנה צילומים: Paramount Pictures/אייִפי, Clay Enos/אייִפי, Giles Keyte/אייִפי

אדרי, שמשפחתו ידועה כמי קורבת לראש הממשלה בנימין נתניהו ולשרה מירי רגב, משוכנע שהמדינה תסייע לענף לצלוח את המשבר: "אנחנו לא לוחצים על מנהיגי המדינה, כי אנחנו סומכים על מקבלי ההחלטות ומאמינים שנקבל פיצוי על התקופה הזאת. בסופו של יום, המדינה תשקול את השיקול הכלכלי, תתחשב בהיותנו משלמי מסים ותפצה אותנו, צריך רק להתאזר בסבלנות".

תקשו לשרוד", אומר אדרי. "עם זאת, הקהל יחזור ברגע שיאפשרו לו, כי אנשים צמאים לצאת לבית לוח. בכל הנוגע אלינו, אמנם הוצאנו 900 עובדים לחל"ת ואנחנו לא משלמים כרגע רמי שכירות או ארנונה, אבל החודש שלפני הסגירה היה חלש מאוד. הסגירה עלתה לנו הרבה כסף, וכך גם התחזקה בתקופה הזאת. את מתחם חדרה החדש סגרנו יום אחרי שהשקנו אותו באירוע פתיחה תגיגי".

את הענף, אני מעריך שחלק מבתי הקולנוע של המתחרים ייסגרו ועוד בדים יפוטרו. בגרמניה, בריסניה, ארה"ב ומדינות נוספות, תעשיית בתי הקולנוע קיבלה כסף מהמדינה. אנחנו, שהיינו וראשונים להיסגר, לא פוצינו עד כה. אנחנו רוצים לפתוח ומאמינים שהקהל יחזור, אבל הענף זקוק למתווה נכון ולעזרה", אומר שני. "אם הקהל לא יחזור בתוך כמה חודשים, ייתכן שיהיו שחקנים שיי

מלבד הקולנוע, כמו נדל"ן, חנוניות והשקעות רבות נוספות שהחברה ביצעה לאורך השנים".
ואולם, בענף יש תמימות דעים על כך שאם המדינה לא תיתן יד ותפצה את בתי הקולנוע על אובדן המכירות, הנוק צפוי להיות קשה. "נגרמו לנו הפסדים אדירים כבר מינואר, כשהחלה הירידה במכירות. כמו כן, לא כל בעלי הנכסים הסכימו לרחות את תשלום דמי השכירות. אם המדינה לא תפצה

של יס פלאנט – סינורלד שבש ליטת משפחת גריינגר – סבלה מקשיים בחודשים האחרונים, אבל נראה שמצבה משתפר. לסינמה סיטי היו בחודשים האחרונים שקעות גדולות במתחמים חדשים בבאר שבע, חדרה ואשרוד, אולם זו חברה יציבה מאוד, וכך גם השחקנים האחרים בענף", מעריך בכיר שמבקש להישאר בעילום שם. כך, גם שני טוען שלב היא רשת יציבה עם "מקורות כספיים נוספים רבים

ואולם הגידול במכירות כ-2019 לעומת 2018 אינו מנחם את השחקנים בענף, והם מספיקים ש-2020 מסתמנת כשנה קשה במיוחד. "נסגרנו באמצע מארס, אבל את הירידה במכירות עקב הקורונה התחלנו להרגיש כבר מאמצע פברואר. בתחילה דובר על 20% ירידה, אולם היא הלכה והתעצמה, ויום לפני שסגרנו כבר היתה ירידה של כ-90% במכירות", מספר אדרי. גם לדברי שני, 2019 היתה פחות רווחית מ-2018: "הגיעו פחות סרטים טובים מחו"ל, ולא היה להיט ישראלי גדול".

הקריסות יחזרו?

בענף עוד זוכרים היטב את קריסתה של גלובוס מקס ב-2017, שאף הגיעה לפתחו של בית המשי פט לשם הקפאת הליכים. מי שרכישה את הרשת היא אלקו, ששינתה את שם המותג להוט סינמה. "נוסף על כך שבתי הקולנוע הפסידו שלושה חודשים של עבודה, צריך להביא בהשבון שגם כשהם יחזרו לעבוד זה יהיה במתכונת מוגבלת. ליקח זמן רב עד שהציבור יחזור לנהור למקומות בילוי המוניים, ובתוכם לאולמות הקולנוע. זה אומר שבתי הקולנוע יצטרכו את עזרת המדינה, ולא מן הנמנע שנחזה בקריסה של שחקנים ללא גב פיננסי רחב", אומר תמיר בן שחר, מנכ"ל צ'מנסקי בן שחר.

שחקנים בענף הקולנוע, לעומת זאת, טוענים כי יש יציבות גדולה בענף. "אני לא חושב שראי קריסות. אמנם החברה האם